
ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P9_TA(2021)0420

Положението в Беларус след една година протести и насилственото им потушаване

Резолюция на Европейския парламент от 7 октомври 2021 г. относно положението в Беларус след една година протести и насилственото им потушаване (2021/2881(RSP))

Европейският парламент,

- като взе предвид предишните си резолюции относно Беларус,
- като взе предвид заключенията на Европейския съвет от 24 май и 25 юни 2021 г. относно Беларус,
- като взе предвид заключенията на Съвета по външни работи относно Беларус от 21 юни 2021 г.,
- като взе предвид речта на председателя на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен относно състоянието на Съюза през 2021 г.,
- като взе предвид изявленията на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) Жозеп Борел от 26 март 2021 г. относно подкрепата на ЕС за Международната платформа за отчетност за Беларус и от 15 юли 2021 г. относно репресиите срещу гражданското общество в Беларус, както и неговите изявления от името на ЕС от 30 юли 2021 г. относно инструментализирането на мигрантите и бежанците от страна на режима и от 8 август 2021 г. относно първата годишнина от проведените на 9 август 2020 г. и белязани от измами президентски избори в Беларус,
- като взе предвид изявленията на говорителя на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) от 6 юли 2021 г. относно осъждането на Виктор Бабарика и относно други политически процеси, от 7 юли 2021 г. относно ограничаването на дипломатическото присъствие на Литва, от 30 август 2021 г. относно репресиите срещу журналисти и медии и от 6 септември 2021 г. относно осъждането на Мария Колесникова и Максим Знак,
- като взе предвид Всеобщата декларация за правата на човека и всички конвенции за правата на човека, по които Беларус е страна,
- като взе предвид Парижката харта за нова Европа на Организацията за сигурност

и сътрудничество в Европа (ОССЕ),

- като взе предвид доклада от 5 юли 2021 г. на Анаис Марин, специален докладчик на ООН относно положението с правата на човека в Беларус, до Съвета на ООН по правата на човека,
  - като взе предвид резолюцията на Съвета на ООН по правата на човека от 13 юли 2021 г. относно положението с правата на човека в Беларус,
  - като взе предвид своята препоръка от 16 септември 2021 г. към Съвета, Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност относно насоката на развитие на политическите отношения между ЕС и Русия¹,
  - като взе предвид присъждането на наградата „Сахаров“ на Европейския парламент за свобода на мисълта за 2020 г. на демократичната опозиция в Беларус,
  - като взе предвид член 132, параграфи 2 и 4 от своя Правилник за дейността,
- А. като има предвид, че повече от една година след т.нар. „избори от 9 август 2020 г.“ беларуските органи продължават репресиите си срещу беларуския народ, като много граждани биват подлагани на тормоз, биват арестувани, изтезавани и осъждани за изразяване на опозиция срещу режима или срещу широко разпространените нарушения на правата на човека, извършвани в Беларус; като има предвид, че ЕС и неговите държави членки не признаха резултата от президентските избори;
- Б. като има предвид, че се счита, че почти 40 000 граждани на Беларус са били задържани в даден момент за изразяване на протест срещу режима; като има предвид, че защитници на правата на човека са документирали стотици случаи на изтезания и малтретиране, докато няколко души все още се водят безследно изчезнали, а други са намерени мъртви; като има предвид, че в беларуските центрове за задържане и затвори продължават нечовешкото отношение, изтезанията и умишлените откази за предоставяне на медицински грижи и няколко протестиращи са починали там; като има предвид, че са документирани няколко случая на опити за самоубийство в съда и в затвора; като има предвид, че цялата съдебна система на страната изглежда се е превърнала в действащо лице на режима и се използва за осигуряване на неговото оцеляване; като има предвид, че над 720 политически затворници в Беларус са лишени от свобода и над 4 600 наказателни обвинения са повдигнати срещу беларуски граждани, докато нито едно дело не е било образувано срещу лицата, които носят отговорност за насилие и репресии или са били съучастници в тях; като има предвид, че защитници на правата на човека, политици от опозицията, гражданското общество, независими журналисти и други активисти биват подлагани систематично на жестоки репресии; като има предвид, че хиляди беларуски граждани бяха принудени или по друг начин „подтикнати“ да напуснат родината си и да потърсят безопасност в чужбина;
- В. като има предвид, че държавите членки, по-специално Полша и Литва, са

---

¹ Приети текстове, P9_TA(2021)0383.

предоставили подслон, медицинско лечение и стипендии за хиляди лица, търсещи убежище, бягащи от преследване от режима на Лукашенко заради демократичните си стремежи;

- Г. като има предвид, че беларуският режим провежда репресивна кампания срещу гражданското общество и защитниците на правата на човека с цел да заглуши всички оставащи независими гласове в Беларус; като има предвид, че близо 250 организации на гражданското общество бяха ликвидирани или са в процес на ликвидация, включително Центърът за правата на човека „Весна“, който беше подложен на безпрецедентни репресии чрез ареста и повдигането на обвинения срещу ръководството му, служители и доброволци, в т.ч. Алес Беляцки, председател на „Весна“, Валентин Стефанович, член на управителния съвет на „Весна“ и заместник-председател на Международната федерация за правата на човека, Марфа Рабкова, координатор на мрежата от доброволци на „Весна“, Андрей Чепюк, Леонид Судаленко, Татьяна Ласица, Мария Тарасенко, Владимир Лабкович, както и други служители и доброволци на „Весна“;
- Д. като има предвид, че беларуските съдилища са постановили над 120 несправедливи и произволни присъди в политически мотивирани съдебни процеси, често държани при закрити врати и без справедлив съдебен процес; като има предвид, че беларуският опозиционен политик Виктор Бабарика беше осъден на 14 години затвор, а беларуските опозиционни лидери и политически затворници Мария Колесникова, лауреат на награда „Сахаров“ за свобода на мисълта и на международната награда „Смели жени“, и известният адвокат Максим Знак бяха осъдени съответно на 11 години и 10 години за предполагаем опит за преврат; като има предвид, че почти 500 журналисти са били арестувани и беларуските органи продължават репресиите и тормоза над независими беларуски журналисти и участват в преднамерени опити за възпрепятстване на обективното отразяване на събитията; като има предвид, че на 27 август 2021 г. беларуският режим нареди закриването на Асоциацията на журналистите в Беларус – най-голямата независима журналистическа организация в страната, която получи наградата „Сахаров“ за свобода на мисълта за 2004 г.; като има предвид, че двама журналисти в Белсат, Екатерина Андреева и Даря Чулцова, продължават да излежават присъдите си в наказателна колония в Беларус;
- Е. като има предвид, че натискът върху беларуските профсъюзи рязко се увеличи през последните седмици, като лидерите и членовете на беларуския независим профсъюз (БНП) и на беларуския конгрес на демократичните профсъюзи (БКДП) бяха задържани, глобявани и подложени на претърсване от КГБ; като има предвид, че в индекса за глобалните права на Международната конфедерация на профсъюзите (МКП) за 2021 г. Беларус се оценява като една от държавите с най-лоши условия за работещите хора;
- Ж. като има предвид, че Александър Лукашенко продължава своята кампания срещу полското малцинство чрез лишаването от свобода на двама лидери на полската общност – Анджелика Борис и Анджей Почобут, като атакува полскоезичните училища и провежда пропагандна кампания, основана на неверни исторически послания;
- З. като има предвид, че няма признаци беларуските органи да разследват хилядите съобщения за полицейско насилие, подадени от август 2020 г. насам, нито убийствата на протестиращи; като има предвид, че ширещата се безнаказаност за

нарушения на правата на човека затвърждава отчаяното положение на беларуския народ; като има предвид, че отсъствието на принципи на правовата държава възпрепятства правото на беларуските граждани на справедлив съдебен процес; като има предвид, че Беларус е единствената държава в Европа, която продължава да прилага смъртното наказание;

- И. като има предвид, че на 23 май 2021 г. полет FR4978 на Ryanair – международен пътнически полет между две столици на ЕС (Атина – Вилнюс), беше принудително отклонен към Минск по нареждане на Александър Лукашенко под фалшив претекст за заплаха от бомба на борда, в нарушение на международните конвенции и при застрашаване на безопасността на повече от 170 пътници и екипажа на борда; като има предвид, че в Минск беларуските органи задържаха пътника Роман Протасевич, беларуски журналист и активист, и неговата придружителка София Сапега;
- Й. като има предвид, че като ответна мярка срещу санкциите на ЕС, наложени в отговор на принудителното отклоняване на полет FR4978 на Ryanair, Лукашенко публично заплаши да наводни ЕС, по-специално съседните Литва и Полша, с мигранти и наркотици; като има предвид, че тази заплаха беше осъществена чрез инструментализиране на мигрантите за политически цели: като има предвид, че режимът на Лукашенко разработи схема за превоз на мигранти от Ирак, Турция и други държави до Минск и с помощта на беларуската гранична охрана улесни тяхното незаконно преминаване в Европейския съюз; като има предвид, че в резултат на това около 4000 незаконни мигранти са влезли в Литва, над 1400 са влезли в Полша и около 400 са влезли в Латвия; като има предвид, че Литва, Латвия и Полша обявиха извънредно положение на границата си с Беларус; като има предвид, че броят на незаконните влизания в ЕС продължава да бъде голям, а опитите за незаконно преминаване на границите продължават; като има предвид, че беларуският режим използва сила, за да принуждава мигрантите да влизат на територията на ЕС, и създава пропаганда и дезинформация, като обвинява държавите – членки на ЕС, в улесняване на незаконната миграция към Беларус; като има предвид, че Лукашенко предложи да бъде прекратено задължението на Беларус да приема завръщащи се мигранти и представи на парламента на Беларус проект на закон за неговото временно преустановяване; като има предвид, че най-малко петима мигранти са загинали от хипотермия и изтощение и че няколко мигранти са били блокирани в продължение на седмици на външната граница на ЕС с Беларус; като има предвид, че Полша е ограничила достъпа на организациите на гражданското общество и медиите до граничния район, където е въведено извънредното положение; като има предвид, че положението по границата на ЕС с Беларус продължава да бъде напрегнато, като от страна на беларуските офицери и войници се наблюдават голям брой провокации;
- К. като има предвид, че в своята реч от 15 септември 2021 г. за състоянието на Съюза председателят на Комисията окачестви инструментализирането на мигрантите като хибридно нападение от страна на Беларус, насочено към дестабилизиране на ЕС;
- Л. като има предвид, че на 3 август 2021 г. Витали Шишов, основател на Беларуския дом в Украйна – група, помагача на хората, напуснали Беларус, беше открит обесен в парк в Киев;
- М. като има предвид, че на 17 септември 2021 г. Главната прокуратура на Беларус

преустанови разследването на смъртта на Роман Бондаренко;

- Н. като има предвид, че след неотдавнашната смъртоносна стрелба в Минск, която отне живота на Андрей Зелцер и на агент на КГБ, над сто души, които коментираха събитието в социалните медии, бяха арестувани от режима и бяха принудени да направят самопризнания;
- О. като има предвид, че след като критикува своите треньори, беларуската лекоатлетка Кристина Тимановская беше принудена да напусне предварително олимпийските игри в Токио и поради опасения за своята безопасност потърси полицейска защита на летище Токио и прие хуманитарна виза, предоставена от Полша; като има предвид, че Международният олимпийски комитет (МОК) изгони беларуските треньори Артур Шимак и Юрий Мойсевич от Олимпийските игри в Токио и започна разследване;
- П. като има предвид, че в една вече напрегната обстановка през септември 2021 г. Русия и Беларус проведеха мащабното съвместно военно учение „Запад 2021“ с участието на 200 000 военнослужещи, което оказва допълнителен натиск върху границите на ЕС; като има предвид, че Русия и Беларус създадоха съвместен център за обучение на военновъздушни сили и въздушна отбрана в Гродно, на по-малко от 15 км от границата с Полша; като има предвид, че на 9 септември 2021 г. президентите Лукашенко и Путин се срещнаха в Москва и обявиха одобряването на 28 допълнителни програми за интеграция на икономическо и финансово равнище, както и създаването на „сфера на съвместна отбрана“, което представлява още една стъпка към сливането на беларуските и руските въоръжени сили и възможното постоянно разполагане на руски войски в Беларус; като има предвид, че Лукашенко обяви планове за придобиване на оръжия на стойност 1 милиард щатски долара от Русия до 2025 г., включително ракетни системи S-400; като има предвид, че на 9 септември 2021 г. президентите Лукашенко и Путин също така постигнаха съгласие за създаване на единен пазар на нефт и газ и за задълбочаване на икономическата интеграция, което увеличи опасността Лукашенко да продължи да търгува със суверенитета на Беларус в замяна на по-голяма подкрепа от страна на Русия;
- Р. като има предвид, че на 28 юни 2021 г. беларуският режим преустанови участието си в инициативата „Източно партньорство“;
- С. като има предвид, че през изминалата година режимът на Лукашенко нареди няколко дипломати и посолства на ЕС и на държави – членки на ЕС, да напуснат страната, с което закри още повече дипломатически канали за комуникация;
- Т. като има предвид, че Международният валутен фонд (МВФ) реши да предостави на Беларус достъп до почти 1 милиард щатски долара под формата на нови специални права на тираж в рамките на сумата от 650 милиарда щатски долара за всички членове на МВФ;
- У. като има предвид, че Беларус започна търговската експлоатация на беларуската атомна електроцентрала (АЕЦ) в Астровец, без да изпълни всички препоръки за безопасност, съдържащи се в доклада на ЕС от 2018 г. относно стрес тестовете; като има предвид, че беларуската страна не е прозрачна и не предоставя надеждна информация за събитията на площадката на АЕЦ, което отново потвърждава, че беларуската АЕЦ не е безопасна и представлява сериозна заплаха за ядрената

безопасност;

- Ф. като има предвид, че на 21 юни 2021 г. Съветът прие четвъртия пакет от ограничителни мерки срещу беларуски лица и образувания след принудителното и незаконно приземяване на полет FR4978 на Ryanair в Минск; като има предвид, че на 4 юни 2021 г. Съветът реши да въведе забрана за влизане във въздушното пространство на ЕС и за достъп до летищата на ЕС за всички беларуски превозвачи; като има предвид, че досега Европейският съюз е наложил санкции срещу 166 лица и 15 образувания, включително срещу Александър Лукашенко, както и целенасочени икономически санкции срещу няколко сектора на беларуската икономика; като има предвид, че през 2020 г. беларуската икономика отбеляза спад на реалния БВП в размер на 0,9%, и като има предвид, че прогнозите за 2021 г. предвиждат допълнителен спад на БВП с 2,7%; като има предвид, че Китай продължава да си сътрудничи с Беларус и да инвестира там, особено в китайско-белоруския индустриален парк „Голям камък“;
1. продължава твърдо да изразява солидарност с народа на Беларус, както и с мирните демонстранти, които продължават да отстояват свободата и демокрацията в Беларус; припомня, че Европейският съюз и неговите държави членки не признаха резултатите от президентските избори през 2020 г. поради масови фалшификации и изфабрикувани резултати, както и че не признават Александър Лукашенко за президент на Беларус;
  2. продължава да осъжда репресиите, изтезанията и малтретирането, на които са подложени мирните хора в Беларус, потискането на медиите и на интернет, както и побоите, арестите и сплашването на журналисти, блогъри и други независими гласове в Беларус; продължава да призовава за незабавното и безусловно освобождаване и оттегляне на всички обвинения срещу всички политически затворници и произволно задържани лица и изисква незабавно прекратяване на насилието и репресиите;
  3. настоява, че е необходимо да се гарантират основните свободи и правата на човека, принципите на правовата държава и функционираща независима съдебна система в Беларус, както и прекратяването на всички репресии, преследвания, малтретиране, сексуално и основано на пола насилие, насилствени изчезвания и изтезания, а така също и незабавното и окончателно премахване на смъртното наказание; призовава за прекратяване на дискриминацията срещу жените и уязвимите групи, включително лицата с увреждания и ЛГБТКИ лица;
  4. изобличава политическите съдебни процеси и осъжда суровите и несправедливи съдебни присъди, постановени наскоро срещу опозиционните лидери Мария Колесникова и Максим Знак, както и срещу други политически затворници и задържани лица; изразява съжаление по повод на факта, че съдебните заседания са били провеждани при закрити врата и без надлежен съдебен процес, както и че е било възпрепятствано присъствието на дипломати от ЕС и от държавите членки;
  5. продължава да осъжда репресиите на органите срещу Центъра за правата на човека „Весна“ и призовава за незабавното и безусловно освобождаване на Алес Беяцки, Валентин Стефанович, Марфа Рабкова, Андрей Чепюк, Леонид Судаленко, Татяна Ласица, Мария Тарасенко, Владимир Лабкович и други служители и доброволци във „Весна“, както и за оттегляне на всички обвинения срещу тях;

6. осъжда актовете на репресии и враждебните действия, извършвани от органите срещу представители на полското малцинство и срещу полскоезичните училища в Беларус; във връзка с това призовава за незабавното и безусловно освобождаване на Анджелика Борис, журналиста Анджей Почобут и други политически затворници;
7. осъжда поведението на беларуските треньори Артур Шимак и Юрий Мойсевич на Олимпийските игри в Токио; припомня наказателното преследване на беларуски спортисти за участието им в мирни протести и предполагаемите връзки между беларуската федерация по хокей на лед и убийството на Роман Бондаренко; призовава МОК и други международни спортни комитети и федерации да следват своите етични кодекси и кодекси за поведение, когато си сътрудничат с представители на Беларус;
8. отново призовава ЕСВД, Комисията и националните дипломатически представителства на държавите – членки на ЕС, в Беларус да следят отблизо положението на отделни политически затворници в Беларус, да докладват на Парламента относно това наблюдение и да им предоставят подкрепа и да се застъпват за освобождаването им;
9. призовава за недвусмислена подкрепа за демократичната опозиция в Беларус при организирането на свободни и честни избори под международно наблюдение от страна на Бюрото за демократични институции и права на човека (БДИПЧ) на ОССЕ и подкрепена от независими и свободни медии и силно гражданско общество;
10. счита, че отвлечането и принудителното кацане на полет FR4978 на Ryanair в Минск е акт на държавен тероризъм, и поради това призовава ЕС да приложи ограничителни мерки срещу лицата или образуванията в Беларус и Русия, които са отговорни за това, с оглед на борбата срещу тероризма;
11. настоятелно призовава Европейския съвет да постигне съгласие на следващото си заседание на 21 – 22 октомври 2021 г. относно всеобхватен и стратегически подход към санкциите срещу режима в Беларус, който следва да включва преминаване от поетапен подход към по-решителен подход на санкции, основан на системния характер на репресиите и тежките нарушения на правата на човека;
12. приветства решението на Съвета да приеме четвъртия пакет от ограничителни мерки и го призовава настоятелно да пристъпи към петия пакет от санкции във възможно най-спешен порядък, като се съсредоточава върху лицата и образуванията, участващи в насието и репресиите в Беларус, и върху лицата и образуванията, участващи в трафика на хора, както и да се справя със заобикалянията на тези санкции, които вече се случват;
13. изразява съжаление по повод на факта, че наложените икономически санкции са оказали само частично въздействие върху режима на Лукашенко и не са засегнали значително важни сектори, като например секторите на калиевия хлорид и нефтопродуктите; призовава Съвета да засили допълнително целенасочените икономически санкции на ЕС, като се съсредоточи върху ключови беларуски икономически сектори и публични и частни дружества, които подкрепят и финансират режима на Лукашенко, да включи в пакета от икономически санкции допълнителни сектори като стоманодобива, дърводобива и химическата

промишленост, както и всички останали държавни банки и ключови дружества като „Беларускалий“ и „Белтелеком“, и да забрани вноса на продукти, които често се произвеждат от затворници в наказателни колонии; приветства допълнителните санкции, наложени от САЩ, Обединеното кралство и Канада по повод на първата годишнина от фалшифицираните президентски избори в Беларус; призовава следователно ЕС да координира своите мерки със Съединените щати, партньорите от Г-7 и други единомислещи демокрации;

14. призовава държавите членки колективно да обявят длъжностните лица от беларуския КГБ за *persona non grata* на територията на Европейския съюз; отново заявява, че ЕС следва да обърне специално внимание на финансовите потоци от Беларус и приканва институциите на ЕС да докладват на Парламента относно активите на обкръжението на Лукашенко и активите, свързани с корумпираните олигарси на Лукашенко; отново призовава ЕС да координира тези действия със Съединените американски щати, партньорите от Г-7 и други държави със сходни възгледи;
15. изразява съжаление във връзка с експулсирането от Беларус на дипломати от ЕС и от държави – членки на ЕС, по-специално ръководителя на делегацията на Европейския съюз в Беларус и посланици и дипломати от Литва, Латвия и Полша; приканва държавите членки да извикат за консултация своите посланици от Минск като политически сигнал към режима на Лукашенко и да откажат акредитирането на дипломати от Беларус в ЕС; подчертава, че членове на парламента и длъжностни лица на Беларус не следва да бъдат канени на международни или двустранни събития; настоятелно призовава ЕСВД да преразгледа своите методи на работа и да гарантира активна роля на ръководителя на делегацията на Европейския съюз в Беларус, който понастоящем е повикан в Брюксел, и да предприеме допълнителни мерки за гарантиране на безопасна работна среда за дипломатите на ЕС и служителите на делегациите на ЕС в Минск, по-специално защита срещу пропагандни нападения от страна на режима на Лукашенко;
16. осъжда решително инструментализирането на хора от страна на режима на Лукашенко за политически цели в нарушение на международните норми и двустранните договори на Беларус с нейните съседни държави, които са членки на ЕС; подчертава, че спонсорирането от страна на Беларус на незаконни преминавания на външната граница на ЕС, съчетано с дезинформационна кампания, представлява вид хибридна война, насочена към сплашване и дестабилизиране на ЕС; изразява силната си солидарност с Литва, Полша и Латвия, както и с други държави – членки на ЕС, към които са насочени действията на беларуския режим; отново подчертава необходимостта най-засегнатите държави да защитават ефективно външните граници на ЕС в съответствие с приложимото международно право, по-специално с Женевската конвенция, както и с правото на ЕС в областта на убежището, включително Хартата на основните права;
17. приветства подкрепата, предоставена от държавите членки, Норвегия и институциите и агенциите на ЕС, по-специално Европол, Frontex и Европейската служба за подкрепа в областта на убежището, на държавите членки, засегнати от миграционната криза, създадена от беларуския режим, и ги насърчава да продължат тази подкрепа, включително чрез предоставяне на допълнителна спешна помощ от ЕС, като приканва държавите членки, които все още не са се

възползвали от тази подкрепа, да го направят; призовава държавите членки и институциите на ЕС спешно да се заемат с многоизмерната криза по беларуската граница, да помогнат на мигрантите, задържани на границите на ЕС с Беларус, и да им предоставят необходимата подкрепа; изразява загриженост относно липсата на прозрачност на полско-беларуската граница и настоятелно призовава полските органи да гарантират по прозрачен начин, че всяко законодателство, политика или практика на полско-беларуската граница са в съответствие с правото на ЕС, и да осигурят достъп до граничния район за организациите на гражданското общество и медиите, както и да си сътрудничат с Frontex за съвместно разрешаване на продължаващата криза; призовава ЕС, неговите държави членки и международни организации да увеличат усилията си за разбиване на тези контролирани от държавата потоци на трафик на хора, включително чрез оказване на дипломатически натиск върху държавите на произход на мигрантите и чрез налагане на санкции на длъжностни лица, физически лица и образувания от Беларус, както и на международни престъпни мрежи, действащи на територията на ЕС, които отговарят за трансферите към крайните дестинации; подчертава, че Беларус наскоро преустанови временно визовия си режим с Пакистан, Йордания, Египет и Южна Африка, което позволи безвизово пътуване от тези държави до Беларус;

18. призовава Комисията, Съвета и държавите членки да приемат общ подход към това положение въз основа на съответните разпоредби на правото на ЕС и на международното право, както и въз основа на принципите на солидарност, прозрачност, отчетност и зачитане на правата на човека и основните свободи; призовава Комисията спешно да внесе целеви законодателни предложения, които да предоставят на държавите членки необходимите гаранции за бързо и ефективно реагиране и предприемане на мерки във връзка с кампании за инструментализиране на незаконната миграция, водени от държави извън ЕС, поспециално чрез гарантиране на силна и ефективна защита на външните граници на ЕС и чрез предоставяне на ефективни мерки за предотвратяване на незаконното преминаване, както и чрез разработване на начини за спиране на злоупотребата със системата за убежище от страна на враждебно настроена трета държава или престъпна мрежа;
19. изразява загриженост във връзка със смъртта на хора на границата между Беларус и ЕС и изразява своето съчувствие към семействата и роднините на починалите; призовава органите на Полша, Латвия и Литва и други засегнати държави членки да гарантират, че правото на ЕС в областта на убежището и връщането и международното право в областта на правата на човека се спазват изцяло и по време на извънредната ситуация, включително достъпа до убежище и достъпа на медиите, на организациите на гражданското общество и на предоставящите правна помощ до граничния район, и да вземат във възможно най-голяма степен предвид насоките на Агенцията на ООН за бежанците (ВКБООН) и на органите на Съвета на Европа; призовава Комисията в качеството си на пазител на Договорите да гарантира спазването на приложимото право на ЕС;
20. призовава държавите членки да подобрят сътрудничеството си в областта на управлението на границите, борбата с трафика на хора, контрабандата на цигари и други предизвикателства пред сигурността, създадени или утежнени от режима в Беларус; подкрепя предложението на Комисията за суспендиране на някои членове от Споразумението на ЕС за облекчаване на визовия режим с Република Беларус, насочени към конкретни категории длъжностни лица, свързани с режима

на Лукашенко, без отражение върху обикновените граждани на Беларус; призовава за разширяване на списъка на засегнатите лица и за разглеждане на включването на категории лица, които може да бъдат обект на индивидуални ограничителни мерки, като част от бъдещите пакети от санкции;

21. изразява съжаление във връзка с безусловното специално разпределение от МВФ на 910 милиона щатски долара, което няма да служи на народа на Беларус, а по-скоро на интересите на незаконния лидер на страната; призовава държавите членки да се координират с международните партньори в многостранни организации като МВФ, за да ограничат отпускането на средства за режима на Лукашенко и да замразят всякакво сътрудничество с него; отбелязва непрекъснатите инвестиции в Беларус от страна на недемократични държави, по-специално Русия и Китай;
22. отново подчертава неотложната необходимост от разобличаване на подкрепата на Русия за бруталните репресии на Лукашенко срещу народа на Беларус, както и нейното участие в хибридните действия на режима на Лукашенко срещу ЕС, включително използването на мигранти за политически цели, и търси отговорност от Кремъл за подобни действия;
23. отбелязва с безпокойство агресивния сценарий на военното учение „Запад 2021“ и слабите възможности за неговото наблюдение; отново заявява, че това учение, както и други подобни широкомащабни учения, подчертават настъпателното поведение и решимостта на Русия да използва способностите си по враждебен начин; отново призовава за стратегическа автономност на ЕС и за истински Европейски съюз за отбрана като част от укрепването на НАТО;
24. осъжда продължаващите сделки между Лукашенко и Владимир Путин за изготвяне на пътни карти за по-голяма интеграция между Беларус и Русия, включително постепенното милитаризиране на Беларус, и счита, че това представлява нарушение на суверенитета на Беларус, тъй като беларуският народ е лишен от правото си да определя бъдещето на страната си; подчертава незаконосъобразността на управлението на Лукашенко и отхвърля всички споразумения, сключени от Лукашенко от името на беларуската държава, по-специално след изтичането на неговия президентски мандат на 5 ноември 2020 г.; отново заявява, че ЕС трябва ясно да заяви, че ако Русия продължава настоящата си политика по отношение на Беларус, ЕС ще трябва да въведе по отношение на Русия допълнителни ограничителни и възпиращи мерки; изисква институциите на ЕС да докладват периодично на Парламента относно намесата на Кремъл в Беларус, включително относно възползването от създалото се положение с оглед на по-задълбочен политически, военен и икономически контрол над Беларус;
25. изразява разочарованието си от факта, че досега ЕС не е успял да разработи всеобхватна стратегия по отношение на режима в Беларус, и настоятелно призовава Съвета, Комисията и върховния представител/заместник-председател да разработят последователна и всеобхватна стратегия по отношение на Беларус въз основа на настоящата спешна подкрепа за жертвите на репресии, стратегическата и дългосрочната политическа, техническа и финансова подкрепа за беларуското гражданско общество, защитниците на правата на човека, независимите медии, профсъюзите и демократичните сили в страната и в чужбина, сътрудничеството със съседните държави по неотложни хуманитарни въпроси, тясната координация с международните партньори и съответните

международни организации (напр. ООН, ОССЕ), както и международни донори, и съвместни международни действия за справяне с безнаказаността; призовава ЕСВД да поеме водеща роля в координирането на подобна последователна политика с държавите членки и други институции на ЕС;

26. призовава Комисията, Съвета, ЗП/ВП и държавите членки да продължат да повдигат въпроса за положението в Беларус във всички релевантни европейски и международни организации, в частност ОССЕ, ООН и специализираните органи на ООН, с цел засилване на международните действия във връзка с положението в Беларус и преодоляване на възпрепятстването от страна на Русия и други държави на такива действия;
27. продължава да подкрепя народа на Беларус в неговите законни искания и стремежи за свободни и честни избори, основни свободи и права на човека, демократично представителство и политическо участие в една свободна и суверенна държава Беларус;
28. приветства системната и последователна работа на беларуските демократични сили в Беларус и в изгнание, по-специално лидера на демократичната опозиция Светлана Тихановская, Координационния съвет и Националното управление за борба с кризите; отново изтъква неотложната необходимост от поддържане и разширяване на контактите и сътрудничеството с тези сили; приветства в този контекст решението на Литва да предостави официална акредитация на беларуското демократично представителство във Вилнюс и приканва останалите държави членки да последват този пример; призовава ЕС да се включи активно за подпомагане на създаването на демократично представителство на Беларус в Брюксел;
29. призовава ЕС да се ангажира на оперативно равнище с представителите на демократичните сили на Беларус, за да бъде приключена работата по приемането на пътна карта, насочена към изпълнението на всеобхватен план за икономическа подкрепа в размер на 3 милиарда евро за бъдеща демократична Беларус в области като застъпничество за изграждане на капацитет, изграждане на капацитет за реформи, изграждане на капацитет за управление на инвестициите и изграждане на капацитет за държавно управление за демократичните сили на Беларус; приканва ЕС да започне необходимата подготовка за диалога с демократичните сили на Беларус и да докладва периодично на Парламента относно постигнатия напредък, включително относно приемането на стратегия на ЕС относно бъдещите му отношения с демократична Беларус и относно всеобхватен набор от действия за подготовка на демократичните сили на Беларус за изпълнението на този план;
30. отново призовава представителите на демократична Беларус да бъдат официално поканени на предстоящата среща на високо равнище на Източното партньорство и да бъдат включени в двустранните и подготвителните срещи на високо равнище на равнището на ЕС и на национално равнище, както и в парламентарните сесии и междупарламентарните срещи с Европейския парламент и националните парламенти; отново подчертава значението на създаването на официални групи, посветени на Беларус, във всички национални парламенти на държавите – членки на ЕС, държавите от Източното съседство и държавите от Г-7; призовава за по-голяма ангажираност и присъствие на представители на беларуското гражданско общество и демократичната опозиция в многостранните органи на Източното

партньорство, по-специално Форума на гражданското общество към Източното партньорство и Парламентарната асамблея Евронест;

31. припомня предишната си инициатива за мисия на високо равнище, включваща бивши високопоставени европейски длъжностни лица, за проучване на всички възможни начини за спиране на насилието и за освобождаване на политическите затворници, която би могла да спомогне за създаването на благоприятна среда за приобщаващ вътрешен политически диалог в Беларус; отново призовава Комисията и ЗП/ВП да организират, заедно с международните партньори, международна конференция на високо равнище „Бъдещето на демократична Беларус“ относно разрешаването на кризата в Беларус и поемането на ангажимент за финансов пакет от милиарди евро в подкрепа на бъдещите усилия за реформи и реструктурирането на беларуската икономика; изисква от Комисията да информира Парламента относно напредъка в постигането на тази цел;
32. подчертава необходимостта от всеобхватно разследване на престъпленията, извършени от режима на Лукашенко срещу народа на Беларус, включително убийството на Роман Бондаренко и на други беларуски граждани; очаква резултатите от разследването на украинските органи във връзка със смъртта на Витали Шишов; призовава държавите членки активно да прилагат принципа на универсална юрисдикция и да подготвят съдебни дела срещу беларуски длъжностни лица, които носят отговорност за случаи на насилие и репресии или са били съучастници в тях, включително срещу Александър Лукашенко;
33. поема ангажимент за ефективното функциониране на Платформата на Европейския парламент за борба с безнаказаността в Беларус и за координирането на своевременна международна реакция на събитията в Беларус; приканва платформата да очертае на предстоящото си заседание пътя напред, за да може ЕС да допринесе за стратегия за съдебни спорове и да участва заедно с партньорите в международния съдебен процес, включително универсална юрисдикция, за осъждането на Александър Лукашенко и на членове на неговия режим лично за престъпленията, извършени срещу народа на Беларус в огромен мащаб; призовава по-специално платформата да разгледа възможността за отнасяне на случая на Беларус до Международния съд въз основа на нарушенията на Чикагската конвенция, Конвенцията от Монреал и Конвенцията на ООН против изтезанията, извършвани от режима на Лукашенко;
34. припомня на всички предприятия от ЕС, извършващи дейност в Беларус, предишния си призив да полагат особена грижа и да спазват своята отговорност за зачитане на правата на човека в съответствие с Ръководните принципи на ООН за бизнеса и правата на човека: изисква от тях да се въздържат от нови инвестиции и да протестира публично пред беларуските органи срещу продължаващите репресии срещу работниците и гражданите като цяло;
35. настоятелно призовава Комисията, ЕСВД и държавите – членки на ЕС, да увеличат пряката подкрепа за беларуската опозиция, гражданското общество, защитниците на правата на човека и независимите медии във и извън Беларус; подчертава, че е важно да се поддържат отношения с тези лица и организации въпреки обявеното от беларуския режим оттегляне от Източното партньорство; поема ангажимент да засили собствените си дейности в подкрепа на демокрацията; отново призовава за целева програма на ЕС за подпомагане, за да се помогне на гражданското общество, независимите медии, академичните среди

и беларуската опозиция в изгнание, както и на жертвите на политически репресии и полицейско насилие и на лицата, бягащи от потисническият режим;

36. призовава Комисията, държавите членки и ЕСВД да си сътрудничат с международни партньори като Московския механизъм на ОССЕ и Съвета на ООН по правата на човека, както и със защитници на правата на човека и гражданското общество на място, за да се осигури наблюдението, документирането и докладването на нарушенията на правата на човека и последващото подвеждане на извършителите под отговорност и осигуряването на справедливост за жертвите; приветства и да подкрепя създаването на Международната платформа за отчетност за Беларус и призовава институциите и държавите – членки на ЕС, да подкрепят нейното функциониране, както и това на Съвета на ООН по правата на човека и други международни инициативи за подвеждане под отговорност на извършителите; подкрепя по-нататъшни обсъждания относно евентуален международен трибунал за нарушения на правата на човека в Беларус, който да бъде създаден в Хага;
37. подчертава огромното значение на създаването на посолства на народа на Беларус по целия свят и настоятелно призовава Комисията и държавите членки да предоставят допълнителна подкрепа за защита на правата и интересите на беларуските граждани в чужбина и интересите на демократична Беларус, например чрез проучване на начини за финансиране на посолствата на народа на Беларус;
38. насърчава държавите членки да опростят в още по-голяма степен процедурите за получаване на визи и разрешения за пребиваване за лицата, които напускат Беларус по политически причини, или за тези, които се нуждаят от медицинско лечение вследствие на употребено срещу тях насилие, и да предоставят необходимата подкрепа и съдействие на тях и на техните семейства; призовава държавите членки и Комисията да предложат стипендии на беларуски студенти и учени, изключени от университетите и лишени от свобода заради своите продемократични позиции;
39. подчертава значението на справянето със заплахите за ядрената безопасност, породени от беларуската АЕЦ в Астровец; настоява Беларус да работи по ядрената безопасност на беларуската АЕЦ при пълна прозрачност и да се ангажира с пълното прилагане на препоръките, отправени в партньорската проверка на атомната електроцентраля на Групата на европейските регулатори в областта на ядрената безопасност; подкрепя, докато това бъде направено, забраната за внос на енергия от беларуската АЕЦ на пазара на ЕС и отразяването на тази позиция в механизма на ЕС за корекция на въглеродните емисии на границите;
40. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета, на Комисията, на заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, на Комисията, на правителствата и парламентите на държавите членки, на Съвета на Европа, на Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа, на органите на Република Беларус и на Руската федерация и на представителите на демократичната опозиция в Беларус.

